

Agro Nyt

Et månedligt nyhedsbrev fra Schiller Institutet

årgang 14 nr. 9

september 2002

USA's PELOPONNESISKE KRIG

Efter sejren over Persien i slaget ved Marathon 490 f.Kr., indgik Athen i en række forsvarsalliancer med de øvrige græske stater for at ruste sig til den afgørende konfrontation, man vidste ville komme en dag. Det gjorde den også, ti år senere. Og efter det store slag ved Salamis i 480 f.Kr. og det efterfølgende slag ved Plateai i 479 f.Kr. var Persien smidt ud af det græske ørige. Alligevel insisterede Athen på, at de andre stater skulle indgå i en permanent antipersisk alliance, kaldet Det deliske Søforbund. Mens den ydre fjende var svær at få øje på, var de pålagte forbundsskatter og afgifter til gengæld til at tage og føle på. Athen udviklede sig til en undertrykkende imperiemagt, og i 454 f.Kr. faldt det sidste figenblad, da Perikles flyttede søforbundets pengekasse fra Delos til Athen.

Alt dette foregik midt i Athens storhedstid. Kunst, kultur, filosofi og videnskab blomstrede som aldrig tidligere i menneskehedens historie. Aischylos, Sofokles og Euripedes skrev medrivende dramaer, der stadig er en evig kilde til menneskelig indsigt, og mens Sokrates filosoferede i Athens gader, genopbyggede arkitekter og billedhuggere det smukke Akropolis og Parthenon, vi alle kender i dag. Aristokrater og oligarker mistede deres politiske magt, demokratiet blev indført.

Men Athen ville ikke dele åndsfriheden med de omkringliggende stater. Man krævede i stedet betingelsesløs underkastelse. »De stærke gør, hvad de har magt til at gøre, og de svage accepterer, hvad de er nødt til at acceptere«, lød athenernes kyniske svar til melianernes bøn om fair play og retfærdighed i Thukydids berømte skildring af fredsforhandlingerne mellem Melos og Athen i 416 f.Kr. Arrogancen og De peloponnesiske Krige blev Athens undergang, og i 404 f.Kr. måtte den stolte bystat overgive sig til Sparta og dets allierede.

Vel er Washington ikke Athen, og vel når Hollywoods banale film ikke Aischylos' dramaer til sokkeholderne, men præsident George W. Bush og hans rådgivere har til fulde tilegnet sig de gamle atheneres magtfuldkommenhed. Den sovjetiske udgave af Persien er væk, og USA er nu klodens ubestridte supermagt. Det bliver vi andre påmindet om hver eneste dag. Og tonefaldet er hentet direkte fra Thukydids »Melianske Dialog«.

I USA er Schiller Institutet i færd med at opbygge en politisk ungdomsbevægelse med filosofiske rødder i den amerikanske uafhængighedserklæring og den amerikanske forfatning. Her ligger nemlig det historiske og politiske modsvar til Athens overgreb på Melos. Denne nye politiske bevægelse skal helst blive så stærk så hurtigt, at den kan fremtvinge et skifte i den amerikanske udenrigspolitik, og dermed forhindre, at USA kaster sig ud i sin egen »peloponnesiske krig« imod Irak.

TONKINBUGTEN 2002?

Den amerikanske regerings trusler om et storstilet militært angreb på **Irak** tager til i styrke. I en tale til de amerikanske krigsveteraners kongres i **Nashville, Tennessee**, den **26. august**, gjorde vicepræsident **Dick Cheney** det klart, at **USA** har i sinde at foretage et »præventivt« militærangreb på Irak, uanset om FN's våbeninspektører får adgang til landet eller ej. Og den følgende dag skruede forsvarsminister **Donald Rumsfeld** yderligere op for retorikken i en tale til amerikanske marinesoldater på en kaserne syd for **San Diego, Californien**. Han henviste til **Winston Churchills** ensomme advarsler imod **Adolf Hitler** som argument for, at USA ikke skal vente på støtte fra sine allierede, før man iværksætter et angreb og fremprovokerer »regimeskifte« i **Bagdad**.

Samtidig vokser modstanden mod de amerikanske krigsplaner både hjemme og internationalt. Den **27. august** sagde **Adel Al-Jubeir**, der er udenrigspolitisk rådgiver for den saudiarabiske kongefamilie, til den amerikanske tv-station **CNN**: »Så vidt jeg ved, findes der ikke ét eneste land i verden, der på nuværende tidspunkt støtter et angreb på Irak.« En korrekt iagttagelse, hvis man ser bort fra **Ariel Sharons** regering i **Israel**. **Tysklands** forbundskansler **Gerhard Schröder** har været den klareste europæiske stemme imod den amerikanske krigsretorik, og den **30. august** meddelte den tyske forsvarsminister **Peter Struck**, at de tyske **ABC-tropper** vil blive trukket hjem fra **Kuwait**, hvis USA indleder et angreb. Under FN's miljøtopmøde i **Johannesburg** den **2. september** kritiserede **Sydafrikas** tidligere præsident **Nelson Mandela** i skarpe vendinger den amerikanske regerings trusler om et præventivt angreb på Irak. »Deres udtalelser skaber kaos i internationale affærer, og det tager vi på det skarpeste afstand fra«, sagde Mandela. Mandela understregede, at intet land har ret til at tage loven i egen hånd.

Også på hjemmefronten vokser kritikken af **Bush-regeringens** krigsplaner. Tidligere sikkerhedsrådgiver **Brent Scowcroft**, tidligere udenrigsminister **James Baker** og tidligere viceudenrigsminister **Lawrence Eagleburger**, alle tre prominente repræsentanter for **George Bush Sr.'s** regering **1988-92**, har udtrykt stor bekymring over den nuværende Bush-regerings krigsretorik. Samtidig har den amerikanske militærledelse gentaget sine advarsler imod et uoverlagt angreb. Det har fået flere amerikanske nyhedsmedier til at pege på et interessant paradoks. Mens næsten alle nuværende og tidligere militære ledere klart siger fra over for et amerikansk angreb, så har alle de højeste råbende fortalere for en militæraktion det tilfælles, at de aldrig har været i nærheden af en uniform. Det faktum er også faldet præsident Bush' egen særlige udsending til **Mellemøsten**, general **Anthony Zinni**, for brystet. Ifølge avisen **Tampa Tribune** den **24. august**, advarede general Zinni i en tale til **Floridas Økonomiske Klub** i **Tallahassee** stærkt imod et amerikansk angreb på Irak. »Det er ganske interessant, at alle generalerne har deres syn på sagen, mens alle de andre, som aldrig har affyret et skud og er vilde efter at gå i krig, ser helt anderledes på det«, sagde general Zinni.

Ifølge ugemagasinet **Newsweek** den **2. september** er »superhøgene« i den amerikanske regering, dvs. forsvarsminister **Rumsfeld** og vicepræsident **Cheney**, omgivet af en flok »kyllingehøge« (»chickenhawks«), der behændigt har undgået at aftjene deres værnepligt. En kilde har under-

søgt sagen for **Agro-Nyt's** samarbejdspartner **Executive Intelligence Review**, og flokken af »kyllingehøge« blandt krigsfortalerne, både inden- og udenfor den amerikanske regering, er ganske imponerende. Hverken vicepræsident **Dick Cheney**, justitsminister **John Ashcroft**, stabschef **Karl Rove**, pressechef **Ari Fleischer**, viceforsvarsminister **Paul Wolfowitz** eller forsvarsrådgiver **Richard Perle** har aftjent deres værnepligt. Det har de fleste af »høgene« udenfor regeringen heller ikke. Det gælder f.eks. tidligere **CIA**-chef **James Woolsey**, den konservative kommentator **William Kristol**, forfatteren **Elliott Abrams**, avisskribenten **George Will**, senator **Tom Delay** og talsmanden for **Repræsentanternes Hus**, **Dennis Hastert**, m.fl.

Mens den politiske debat således er blevet skærpet, har USA gennemført en diskret, men massiv militær opbygning i **Centralasien** og **Den persiske Golf**. Ifølge **The Financial Times** i **London** den **30. august** kan et angreb på Irak derfor være ganske nært forestående. Samtidig vokser frygten for, at »kyllingehøgene« i USA vil forsøge at sætte krigsmodstanderne til vægs ved hjælp af et iscenesat »made in Bagdad«-terrorangreb (der enten lykkes eller afsløres i sidste øjeblik –red.). Hvis det sker, vil det ikke være første gang i historien.

I en kronik i avisen **USA Today** den **29. august** advarede den amerikanske historiker og forfatter **James Bamford** om, at den amerikanske regerings ihærdige forsøg på at finde forbindelser mellem **Saddam Hussein** og terrorangrebene den **11. september** sidste år, mere har haft karakter af at søge efter en anledning til at angribe Irak end af et ærligt ønske om at finde frem til den virkelige sammenhæng. I den forbindelse påpegede Bamford, at det ikke er første gang, at en amerikansk hærledelse eller en amerikansk regering har søgt en undskyldning til at gå i krig, og at det i hvert fald i to tilfælde har kammet over i direkte falske operationer eller forsøg herpå. Det mest vanvittige fortilfælde var i **1962**, da den amerikanske hærledelse fremlagde en plan for en invasion af **Cuba**. Det eneste, man manglede, var en brugbar anledning til at iværksætte angrebet. Men den ville man så selv levere. Planen blev kaldt »**Operation Northwoods**«, et arrangeret terrorangreb på USA, der skulle se ud som om det kom fra Cuba (se også **Agro-Nyt**, nov. '01). Hele scenariet blev prompte afvist af **Kennedy-regeringen**.

Men små **to år** senere stod præsident **Lyndon Johnson** og hans regering i bekneb for en undskyldning til at optrappe USA's militære engagement i **Vietnam** (som **John F. Kennedy** havde beordret neddroset i et nationalt sikkerheds-memorandum dateret den **11. oktober 1963**, godt en måned før han blev skudt –red.). Til det formål forsøgte man at fremprovokere et nordvietnamesisk angreb på amerikanske flådefartøjer. Planen blev kaldt **OPLAN 34A**. I bedste **Olsenbanden**-stil lod man en langsomtgående krydser, **USS Maddox**, agere lokkemad ved at gå tæt ind under den nordvietnamesiske kyst i **Tonkinbugten**, mens man med hurtige fartøjer foretog nålestiksangreb på mål inde på land. Den **2. august** lykkedes planen – næsten. Nordvietnameserne affyrede torpedoer mod **USS Maddox**, men ramte ved siden af. Amerikanerne optrappede både krigsretorikken og de provokerende nålestiksangreb til maksimum. Og den **4. august** indløb så meldingen fra **USS C. Turner Joy**, der eskorterede **USS Maddox**, at det var blevet angrebet. Præsident Johnson gik straks på amerikansk fjernsyn for at

forkynde, at amerikanske styrker havde gengældt et »nyt, uprovokeret nordvietnamesisk angreb på et amerikansk flådefartøj i internationalt farvand«. Det var bare ikke rigtigt. Der var aldrig noget angreb på et amerikansk skib den **4. august 1964**. Alligevel blev det begyndelsen på et **10 år** langt mareridt, kaldet **Vietnamkrigen**, som kostede **50.000** unge amerikanere og flere **millioner** vietnamesere livet.

En »irakisk Tonkinbugt-affære« kan komme hjemme i USA eller i Mellemøsten. Efterretningskilder i USA, den arabiske verden og i Israel siger samstemmende til *Executive Intelligence Review*, at der er en voksende fare for, at en desperat premierminister Ariel Sharon iscenesætter en eller anden form for »**Mellemøstaffære**«, der kan fremskynde USA's angreb på Irak. En afgrundsdyb økonomisk krise samt voksende utilfredshed med Sharon-regeringen i den israelske befolkning, peger mod en alvorlig indenrigspolitisk krise og muligvis nyvalg en gang i løbet af efteråret. Sharon blev yderligere presset af meddelelsen fra **Haifas** borgmester, den højtdekorerede general **Amram Mitzna**, om at han opstiller til posten som **Arbejderpartiets** leder og spidskandidat ved næste valg. Dermed risikerer Sharon at stå overfor en »ny **Rabin**«.

En yderligere faktor i Sharons muligheder for at iscenesætte eventuelle »made in Bagdad«-operationer, er det omfattende israelske spionnet i USA, som kortvarigt kom frem i lyset umiddelbart efter den **11. september** sidste år. En gruppe unge israelske »studerende«, som angiveligt arbejdede for et flyttefirma i **Hackensack, New Jersey**, blev på selve terrordagen arresteret, mens de fra en udkigspost på et hustag på den anden side af **Hudsonfloden** fotograferede og studerede flyangrebet på **World Trade Center** i **New York**. Det blev senere bekræftet af de amerikanske myndigheder, at de »studerende« var en del af et omfattende spionnet, og at »flyttefirmaet« var en dækoperation for den israelske efterretningstjeneste **Mossad**. Men den ellers så emsige justitsminister **John Ashcroft** har ikke udvist synderlig interesse i at efterforske spionnet yderligere, og **Det amerikanske Senats** justitskomité har derfor indledt en undersøgelse, der skal afklare, om justitsministeriet bevidst har dækket over skandalen. Ydermere, har en kilde fortalt *Executive Intelligence Review*, at den tidligere chef for Mossads operationer i **Europa**, general **Rafi Eytan**, hemmeligt er blevet smuglet ind i USA. Eytan er eftersøgt i USA for medvirken i den spionskandale, der i **1980'erne** sendte **Jonathan Jay Pollard** mange år i fængsel for spionage imod USA. Ifølge denne kilde skal Eytan være chef for en sådan »made in Bagdad«-terroroperation, men det er ikke blevet bekræftet fra anden side.

ARABISK-AMERIKANSK KRISE

Med truslerne om et amerikansk angreb på **Irak** frit svævende i luften, er der lagt op til et højdramatisk og helt uforudsigeligt efterår på den internationale politiske scene. Dette drama vil få yderligere en dimension, når sommerens krise på de internationale aktiemarkeder atter blusser op efter afslutningen på den amerikanske industriferie den **2. september**. Og der er forlængst etableret en direkte forbindelse mellem de to kriser.

Ifølge den amerikanske tænketank **Council on Foreign Relations'** mellemøstespert **Youssef Ibrahim**, har **Saudi-Arabien** over de seneste måneder trukket omkring **200 mia.**

dollars ud af aktiemarkedet på **Wall Street**. Sammen med lignende »afinvesteringer« fra andre arabiske golfstater har det været en væsentlig faktor i sommerens langstrakte nedtur for den amerikanske dollar og krisen på de internationale aktiemarkeder. Og den arabiske kapitalflugt ud af **USA** vil med garanti fortsætte.

Den **6. august** kunne man på forsiden af *The Washington Post* læse et referat fra et lukket møde i det amerikanske forsvarsministeriums særlige forsvarspolitiske råd, **Defence Policy Board**, der har superhøgen **Richard Perle** som formand. Mødet fandt sted den **10. juli**, og hovedtaler var **Laurent Murawiec**, »senioranalytiker« i den industrielle-militære tænketank **Rand Corporation**. Ifølge Murawiec er **Saudi-Arabien** slet ikke USA's ven og allierede, men derimod en af USA's farligste fjender, der på alle niveauer støtter og organiserer anti-amerikanske terroraktioner. Derfor skal USA snarest muligt stille Saudi-Arabien overfor et ultimatum: Enten stopper landet sin støtte til anti-amerikanske og anti-israelske aktioner, eller også vil USA besætte de saudiarabiske oliekluder og beslaglægge alle saudiarabiske værdier og investeringer i USA.

Laurent Murawiecs vildøjede briefing til det forsvarspolitiske råd afstedkom rasende reaktioner fra hele den arabiske verden. Både det amerikanske forsvarsministerium og Rand Corporation måtte i hast lægge afstand til Murawiecs »personlige synspunkter«, og den **27. august** kaldte præsident **Bush** Saudi-Arabien ambassadør i **Washington**, prins **Bandar bin Sultan**, ned til sin private ranch i **Crawford, Texas**, for at gyde olie på vandene. Men skaden var sket, og den **15. august** fik de saudiarabiske investorer yderligere en grund til at trække deres penge ud af USA. Her anlagde nemlig familiemedlemmer til **900** af ofrene for terrorangrebene den **11. september** erstatningssag imod Saudi-Arabien med krav om astronomiske **100.000 mia. dollars** (10 gange det amerikanske bruttonationalprodukt –red.). De saudiarabiske investeringer i USA anslås at ligge omkring **750 mia. dollars**, mens golfstaternes samlede investeringer menes at nå op på ca. **1.200 mia. dollars**. Alle disse investeringer vil nu med sikkerhed blive afviklet. Den **19. august** sagde den saudiarabiske finansrådgiver **Bishr Bakheet** til *The Financial Times*: »Folk har ikke længere tiltro til hverken den amerikanske økonomi eller den amerikanske udenrigspolitik. Hvis ikke det seneste erstatningskrav afvises af retten, vil det være slut med saudiarabiske investeringer i USA.«

Agro-Nyt's redaktion har personligt kendskab til den nu så berygtede hr. Laurent Murawiec, og kan bevidne, at han i allerhøjeste grad er kvalificeret til titlen »kyllingehøg«. Murawiec var indtil **1990** medarbejder i *Executive Intelligence Reviews* europæiske redaktion i **Wiesbaden, Tyskland**. Det tog mange timers personlig samtale med chefredaktør **Lyndon LaRouche** tilbage i midten af **70'erne**, før hr. Murawiec blev overbevist om, at det var bedst at udvise mod og mandshjerte nok til midlertidigt at vende tilbage til **Frankrig** for at aftjene den påbudte værnepligt. Det gjorde hr. Murawiec så med bravour – som kontormedarbejder i kompanistaben. Ifølge en artikel i *The Washington Times* den **27. august**, skrevet af nyhedsbureauet *UPI's* chefredaktør, grev **Arnould de Borchgrave**, fungerede hr. Murawiec som angloamerikansk anti-LaRouche agent i *EIR's* redaktionsstab fra **1986** og frem til hans afsked.

FINANSKRISEN FORTSÆTTER ...

Statsminister **Jens Otto Krag**s berømte ord: »Man har et standpunkt til man tager et nyt«, har fået en dobbelt politisk tilhænger. Det er USA's finansminister **Paul O'Neill**. Straks efter sin indsættelse i **januar 2000** bekendtgjorde han, at lande i akut pengenød ikke længere skulle forvente hjælp fra hverken USA eller **Den internationale Valutafond, IMF**. Det standpunkt holdt han stædigt fast i, indtil USA's strategiske partner **Tyrkiet** havde brug for nogle milliarder. Men straks derefter var han tilbage til sit gamle mantra: »Ingen hjælp til nødlidende lande«. Og det holdt han fast i lige indtil den **8. august** i år, hvor hans ministerium lod meddele, at USA øjeblikkeligt ville yde et overgangslån til **Uruguay** på **1,5 mia. dollars**, indtil et lån i IMF kunne arrangeres. Samtidig forlød det, at IMF, med USA's støtte, ville yde et langfristet lån til **Brasilien** på **30 mia. dollars**, det største lån i valutafondens historie. Dermed røg finansminister O'Neills faste principper sig en tur for anden gang. Måske kan man sige til hans forsvar, at pengene heller ikke kommer til at gå til de to nødlidende lande. De går i stedet direkte til de internationale storbanker, som ville blive særdeles nødlidende, hvis de to lande stoppede deres betalinger ligesom nabolandet **Argentina**. Det gælder i særdeleshed de amerikanske storbanker **City Group** og **J.P. Morgan Chase**, som i forvejen er hårdt ramt af den internationale finanskrisen (se også *Agro-Nyt*, aug. '02).

August måneds relative sommerfred på de finansielle markeder fik en brat afslutning den **3. september**, da **Nikkei-indekset** på børsen i **Tokyo** faldt med **3%** til det laveste niveau i **19 år**. Rygter om, at den japanske centralbank ikke længere vil holde hånden under nødlidende banker ved afslutningen af første finanshalvår den **30. september**, sendte panikbølger gennem aktiemarkedet. Dermed er **Japan** atter kommet ind som en aktiv usikkerhedsfaktor i den internationale finanskrisen, der i forvejen er præget af skræmmende krisepunkter som **Argentina**, **Brasilien**, USA's gældsatte økonomi, boblen på det amerikanske boligmarked, truende insolvens blandt amerikanske banker og forsikringselskaber samt naturligvis den manglende økonomisk vækst i **Europa**.

IMF's hjælpepakke til **Brasilien** fik flere kommentatorer i den internationale finanspresse til at stille spørgsmålstegn ved hele finanssystemets sundhed. **Brasilien** har i årevis fulgt IMF's krav og retningslinier til punkt og prikke. Alligevel er landet nu på kanten af statsbankerot. Men medens kommentatorer tager spørgsmålet op, er der endnu ingen politisk debat om en gennemgribende ændring af det internationale finans- og betalingssystem. I hvert fald ikke i **Vesten**. Ifølge den tyske avis *Frankfurter Allgemeine Zeitung* den **26. august** er den islamiske verden langt fremme med planer om at erstatte **dollaren** med en **guldbaseret dinar** i afregningen af handel mellem islamiske lande i **Mellemøsten** og **Asien**. Forslaget blev i sin tid fremsat af **Malaysias** premierminister **Mahathir bin Mohamad** som reaktion på finanskrisen, der ramte **Asien** i **1997-98**. Ifølge *Frankfurter Allgemeine Zeitung* kan skiftet fra dollar til en guldbaseret dinar ske allerede i midten af **2003**.

forbeholdt avispostkontoret

DET GLOBALE FINANSKRAK 2002

»Den anden Hoover« er en realitet! – Det globale finanskraak 2002«, sådan lød overskriften på **Schiller Instituttets** internationale konference lige uden for **Washington D.C.** den **31. august-1. september**. En særdeles veloplagt **Lyndon LaRouche** var hovedtaler under temaet: »Verden bliver aldrig den samme igen«. LaRouche understregede, at hovedparten af tilhørerne både i salen og over internettet sandsynligvis var ganske bange ved udsigten til den politiske og økonomiske udvikling i de kommende måneder, og at det derfor var hans opgave at hjælpe dem til at finde det nødvendige mod til at stå ansigt til ansigt med en krise, vi ikke har set magen til, siden den europæiske civilisation gled ned i en mørk middelalder tilbage i det **14. århundrede**. Dengang kostede **Lombardbankernes** gældsinddrivelse næsten en tredjedel af den europæiske befolkning livet, og nu forsøger præsident **Bush** og hans rådgivere at gentage succesen. Og det drejer sig om langt mere og værre end blot truslen om en krig imod **Irak**, en krig i **Mellemøsten** eller en økonomisk depression. Hvordan skal vi forholde os til dette perspektiv? Ved at finde vor identitet i det at yde et bidrag til menneskeheden. Ved at finde en mission. Det vil give os modet og holde os oppe, også selv om vi skulle lide nederlag.

Efter en detaljeret gennemgang af de forskellige aspekter af den internationale krise, både økonomisk og politisk, understregede LaRouche den historiske betydning af den amerikanske revolution. At, i modsætning til så mange andre steder på kloden, har den amerikanske befolkning ikke retten til passivt at brokke sig over deres regering og politikere. De har selv valgt dem, og skal den politiske situation ændres, er det rent faktisk den amerikanske befolkning, der har den reelle politiske magt til at gøre det. Derfor understregede han vigtigheden af den hastigt voksende ungdomsbælg, som Schiller Instituttet har sat i gang i **USA**. Herfra vil der komme en sand revolutionær forandring, sagde LaRouche, ikke i form af geværskud i gaderne, men i form af en fundamental ændring af gældende politik.

LaRouche sluttede sin tale således: »Min opgave er at give jer det mod, der har sin rod i at se sig selv som en del af en **10.000 år** lang proces af menneskelig udvikling. Vor tidsalder strækker sig tilbage til oldtiden, og den må vi lade gå i arv til vore efterkommere. Til de pessimister der siger: »Du kan ikke forandre noget som helst«, skal man svare: »Du forstår ikke, hvad et menneske er. Du forstår ikke, hvad Gud er. Vi KAN skabe forandring«.

Videoptagelser af hele konferencen, inkl. **Lyndon LaRouches** tale, **Helga Zepp-LaRouches** tale, de øvrige præsentationer og flere timers meget spændende diskussioner, kan ses på internettet på **www.larouchein2004.com**

AGRO-NYT udgives hver måned af **Schiller Instituttet**, Postboks 2613, 2100 København Ø, tlf: 35 43 00 33, Giro 564-8408, e-mail: si@schillerinstitut.dk Internet-adresse: <http://www.schillerinstitut.dk/> Redaktion: Poul Rasmussen (ansvh.), Tom Gillesberg, Percy Rosell og Executive Intelligence Review News Service. Abonnement: 1 år: 2.000 kr. – 6 mdr.: 1.000 kr. – 3 mdr.: 600 kr. Eftertryk kun tilladt med kildeangivelse. ISSN: 0905-3786 Eget tryk